

RM-111-105-18

UCHWAŁA NR 107/2018

RADY MINISTRÓW

z dnia 31 lipca 2018 r.

**w sprawie ustanowienia programu pomocy dla gospodarstw rolnych i rybackich,
w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi**

Rada Ministrów postanawia, co następuje:

§ 1. Ustanawia się, z dniem 1 sierpnia 2018 r., program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych i gospodarstwach rybackich spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, realizuje minister właściwy do spraw rolnictwa oraz do spraw rozwoju wsi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES RADY MINISTRÓW

MATEUSZ MORAWIECKI

Załącznik
do uchwały nr 107/2018
Rady Ministrów
z dnia 31 lipca 2018 r.

Program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych i gospodarstwach rybackich spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi

1. Jednostka realizująca program:

Program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych i gospodarstwach rybackich spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, zwany dalej „Programem”, będzie realizowany przez ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz do spraw rozwoju wsi.

2. Cel Programu:

Celem Programu jest udzielenie pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych i gospodarstwach rybackich spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi.

3. Działania, które będą realizowane w ramach Programu:

3.1. Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem ARiMR”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwana dalej „Agencją”, będzie udzielać pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych oraz poręczeń i gwarancji spłaty kredytów bankowych udzielonych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i gospodarstwach rybackich, znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z suszą lub powodzią. Warunkiem udzielenia pomocy jest w szczególności dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego protokołu oszacowania szkód zawierającego określenie zakresu i wysokości szkód oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód. Dopłaty do oprocentowania ww. kredytów będą stosowane

na podstawie umów zawartych między Agencją a bankami, zgodnie z przepisami tego rozporządzenia.

3.2. Na podstawie § 13r rozporządzenia ARiMR Agencja będzie udzielała w 2018 r. pomocy finansowej na każdy ha powierzchni upraw, jeżeli szkody spowodowane przez suszę lub powódź w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich powstałe na tej powierzchni objęły co najmniej 30% danej uprawy, w wysokości stanowiącej iloczyn deklarowanej we wniosku o udzielenie pomocy powierzchni uprawy, w której powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, oraz stawki pomocy, której wysokość będzie uzależniona od rodzaju uprawy i będzie określana przez ministra właściwego do spraw rolnictwa w obwieszczeniu. Wysokość pomocy finansowej będzie pomniejszona o 50%, w przypadku gdy w dniu wystąpienia suszy co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, nie było ubezpieczanych od wystąpienia co najmniej jednego z następujących ryzyk: suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny. Warunkiem udzielenia pomocy będzie dołączenie oryginału lub kopii protokołu oszacowania szkód, w którym spadek dochodów może być wyliczony na poziomie średniej rocznej produkcji rolnej gospodarstwa albo na poziomie upraw rolnych.

3.3. Na podstawie § 13s rozporządzenia ARiMR Agencja będzie udzielała pomocy finansowej na każdy ha powierzchni gruntów pod stawami zarybionymi, znajdujących się na obszarach, na których powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2018 r. suszy lub powodzi, w wysokości 300 zł na 1 ha. Pomoc ta będzie udzielana w formie pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

3.4. Zgodnie z rozporządzeniem ARiMR w przypadku zawieszenia przez bank, w związku z suszą lub powodzią w 2018 r., spłat rat kapitału preferencyjnych kredytów bankowych z dopłatami do oprocentowania ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, spłata całości oprocentowania tego kredytu będzie dokonywana przez Agencję przez okres nie dłuższy niż 2 lata, licząc od dnia zawieszenia przez bank spłaty rat kapitału kredytu bankowego.

Powyższym rozwiązaniem będą objęte kredyty udzielone przez banki do dnia 1 czerwca 2018 r. na inwestycje związane z prowadzeniem działalności rolniczej lub na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych znajdujących się na obszarach,

na których powstały szkody w związku z wystąpieniem suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny. Dopłaty do oprocentowania ww. kredytów będą stosowane na podstawie umów zawartych między Agencją a bankami.

3.5. Stosowanie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pomocy, zgodnie z art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2017 r. poz. 2336 oraz z 2018 r. poz. 650 i 858), na wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane w 2018 r. przez suszę lub powódź, pomocy w opłacaniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odraczania terminu płatności składek i rozkładania ich na dogodne raty. Rolnicy, którzy ponieśli szkody spowodowane w 2018 r. przez suszę lub powódź, mogą także ubiegać się o zmianę dotychczasowych warunków spłat należności z tytułu zadłużenia. Możliwe będzie także umarzenie w całości lub w części bieżących składek.

3.6. Stosowanie przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, zgodnie z art. 23a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 91 i 1162), odroczeń w płatnościach z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy bez stosowania opłat i odsetek za okres odroczenia oraz ulg w opłatach czynszu dzierżawnego wnoszonego przez producentów rolnych, którzy ponieśli szkody spowodowane przez suszę lub powódź.

Na podstawie art. 700 Kodeksu cywilnego obniżenie czynszu dzierżawnego może nastąpić przy łącznym spełnieniu dwóch warunków:

- 1) zaistnieniu okoliczności, za które dzierżawca nie ponosi odpowiedzialności i które nie dotyczą jego osoby;
- 2) wystąpieniu znacznego zmniejszenia zwykłego przychodu z przedmiotu dzierżawy.

Obniżenie czynszu może nastąpić po złożeniu przez dzierżawcę wniosku, w którym zostaną zawarte informacje dotyczące:

- 1) struktury upraw;
- 2) okoliczności, które miały wpływ na znaczne zmniejszenie plonów;

- 3) rodzaju uprawy i jej powierzchni, na którą miały wpływ okoliczności wymienione w pkt 2, potwierdzone protokołem komisji, o której mowa w ust. 3.1;
- 4) uzyskanego plonu i średniego plonu z 3 ostatnich lat;
- 5) kwot uzyskanych z tytułu odszkodowań i ubezpieczeń.

4. Pomoc publiczna w rolnictwie.

4.1. Pomoc w ramach Programu określona w ust. 3.1, 3.2, 3.5 oraz 3.6 będzie udzielana rolnikom i producentom rolnym, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody z powodu suszy, oszacowane przez komisje określone w ust. 3.1, jeżeli szkody te spowodowały obniżenie dochodów ustalonych zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 702/2014”, powyżej 30%.

4.2. W przypadku gdy szkody z powodu suszy spowodowały obniżenie dochodu do 30% dochodów ustalonych zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014 – pomoc będzie miała charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie.

W przypadku szkód w uprawach łączna kwota pomocy w odniesieniu do jednego gospodarstwa rolnego nie może przekroczyć:

- 1) 80% kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014 lub
- 2) 90% kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014 dla gospodarstw położonych na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, lub na obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej.

5. Skutki finansowe.

Ze względu na brak ostatecznych wyników prac komisji szacujących straty w plonach w wyniku wystąpienia w 2018 r. suszy lub powodzi przy szacowaniu skutków finansowych Programu założono, że pomocą zostanie objętych 1 071 tys. ha powierzchni użytków rolnych.

Przyjęcie powyższego założenia oznacza konieczność zabezpieczenia środków budżetowych w 2018 r. w kwocie **799,5 mln zł, z tego:**

- **25 mln zł – dopłaty do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji,**
- **60 mln zł – na dopłaty do oprocentowania kredytów należnego od kredytobiorców,**
- **322 mln zł – na dotacje do 1 ha ubezpieczonych upraw rolnych (1000 zł/ha przy szkodach wynoszących co najmniej 70% danej uprawy),**
- **375 mln zł – na dotacje do 1 ha nieubezpieczonych upraw rolnych (500 zł/ha przy szkodach wynoszących co najmniej 70% danej uprawy),**
- **17,5 mln zł – na dotacje do 1 ha powierzchni stawów (300 zł/ha).**

Warunkiem wejścia w życie Programu w zakresie określonym w ust. 3.2, 3.5 oraz ust. 6 jest jego przekazanie Komisji Europejskiej do zatwierdzenia w terminie 10 dni roboczych przed planowanym rozpoczęciem zbierania wniosków o pomoc.

6. Dodatkowym mechanizmem jest stosowanie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym za 2018 r., na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, 1000, 1039 i 1075), w związku z suszą lub powodzią.